

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА
ТУРИСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

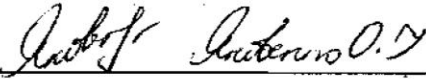
ІНФРАСТРУКТУРА ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь	<u>бакалавр</u> <i>(назва освітнього ступеня)</i>
галузь знань	<u>24 Сфера обслуговування</u> <i>(шифр і назва галузі знань)</i>
спеціальність	<u>242 Туризм</u> <i>(код і назва спеціальності)</i>
освітня програма	<u>Туризм</u> <i>(код і назва спеціальності)</i>
тип дисципліни	<u>вибіркова</u> <i>(обов'язкова / вибіркова / факультативна)</i>

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти
факультету

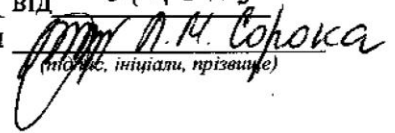
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою управління підприємницькою
та туристичною діяльністю

протокол № 7 від 24.12.19

Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

викладач кафедри управління підприємницькою
та туристичною діяльністю Бикова Г.В.

Рецензенти програми:

д.е.н., професор Меркулов М.М.

к.е.н., доцент Шевченко-Перепьолкіна Р.І.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
<i>Кількість кредитів: 4</i>	<i>Лекції:</i>	
	24	6
<i>Модуль: 1</i>	<i>Практичні заняття:</i>	
<i>Загальна кількість годин: 120</i>	-	
<i>Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2/1</i>	<i>Лабораторні заняття:</i>	
	-	
<i>Семестр: 3/2</i>	<i>Семінарські заняття:</i>	
	24	6
<i>Тижневе навантаження (год.):</i>	<i>Консультації:</i>	
<i>- аудиторне: 3</i>	-	
<i>- самостійна робота: 4</i>	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
<i>Форма підсумкового контролю: залік</i>	-	
<i>Мова навчання: українська</i>	<i>Самостійна робота:</i>	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні, методичні та практичні положення щодо формування та оптимізації розвитку туристичної інфраструктури.

Мета дисципліни «Інфраструктура туристичного ринку» дати студентам, майбутнім фахівцям в галузі туризму, комплекс сучасних знань, умінь і навичок в сфері туризму і подорожей, навчити основним принципам функціонування об'єктів туристичної інфраструктури.

Передумови для вивчення дисципліни «Інфраструктура туристичного ринку» базуються на вивченні таких дисциплін як «Географія туризму», «Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень».

Міждисциплінарні зв'язки вивчення дисципліни. «Інфраструктура туристичного ринку» є підґрунтям для вивчення дисциплін: «Організація туризму», «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Інфраструктура туристичного ринку» студент повинен набути такі результати навчання:

1. **Знання** об'єктів туристичної інфраструктури країни, рідного краю; призначення туристських організацій; колективних та індивідуальних засобів розміщення; міжнародних готельних мереж; транспортної індустрії; нормативно-правової бази перевезень туристів; тарифів на авіаперельоти, залізничні переїзди, автобусні морські подорожі; інфраструктури курортів.

2. **Уміння:** давати характеристику зв'язків між тенденціями у розвитку інфраструктури туризму і загальними економічними, технічними та соціальними досягненнями країни; виявляти основні ознаки, на які слід звертати увагу турфірмам при виборі партнера-перевізника; визначити опубліковану і реальну вартість автобусних турів; перерахувувати права пасажирів на транспорті під час туристичної подорожі; давати характеристику основних напрямків сервісного обслуговування на всіх видах транспорту;

підготувати необхідні документи для повернення або обміну квитків, придбаних на різні види транспорту; визначати підприємства, що відносяться до індустрії розваг.

3. *Комунікація*: навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг, встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

4. *Автономність та відповідальність*: управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, виявляти проблемні ситуації, демонструвати виконання професійних завдань у стандартних та невизначених ситуаціях.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Тема 1. Поняття і характеристика туристської інфраструктури	4	2	2				8							10
2.	Тема 2. Туристські організації (туроператори і турагенти)	4	2	2				8	4	2	2				12
3.	Тема 3. Організації, що надають організаційні послуги	4	2	2				8							10
4.	Тема 4. Засоби розміщення туристів	8	4	4				8							12
5.	Тема 5. Транспортна інфраструктура.	8	4	4				10							12
6.	Тема 6. Підприємства громадського харчування, торгівлі, комунально-побутового і сервісного обслуговування туристів	8	4	4				8	4	2	2				12
7.	Тема 7 Дозвільні (розважальні установи)	4	2	2				6							12
8.	Тема 8. Об'єкти пізнавального значення	4	2	2				6	4	2	2				12
9.	Тема 9. Лікувально-профілактичні заклади, що обслуговують туристів	4	2	2				6							12
	Проміжний контроль							4							4

Разом:	48	24	24				72							108
---------------	----	----	----	--	--	--	----	--	--	--	--	--	--	-----

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Поняття і характеристика туристської інфраструктури

Туристська індустрія. Туристська інфраструктура. Нормативно-правова база туристичної індустрії. Об'єкти туристичної інфраструктури. Туристські ресурси. Види туристських ресурсів. Об'єкти туристського показу. Об'єкти духовної потреби туристів. Оздоровчі об'єкти. Вплив повноцінних туристських ресурсів на ефективність туристичного бізнесу.

Тема 2. Туристські організації (туроператори і турагенти)

Туроператор. Турагент. Співпраця туроператорів з агентствами та умови для їх успішної взаємодії. Договірні відносини між туристськими організаціями. Критерії вибору турагентами туроператорів. Сучасний і зручний за місцем розташування офісу турорганізацій як один з головних чинників успішного бізнесу.

Тема 3. Організації, що надають організаційні послуги

Бюро подорожей та екскурсій. Методичні центри з підготовки екскурсіводів. Екскурсійна діяльність як складова частина туристичної програми

Тема 4. Засоби розміщення туристів

Готельна індустрія. Колективні засоби розміщення: готелі, пансіонати, мебльовані кімнати, туристські гуртожитки ін. Індивідуальні засоби розміщення: квартири, котеджі, вілли, особняки, кімнати та ін. Класифікація готелів. Перевага готельних мереж перед звичайними готелями. Система клубного відпочинку. Організації, що сприяють розвитку клубного відпочинку.

Тема 5. Транспортна інфраструктура

Вплив транспортних послуг на формування туристичного продукту. Безпека перевезень туристів. Види перевезень туристів. Нормативно-правова база перевезень туристів. Вокзали і шляхи сполучення. Класифікація вокзалів. Основні функціональні зони вокзалів. Об'єднання вокзалів і їх форми.

Авіаційні перевезення. Найбільші авіаперевізники світу. Класифікація повітряних перевізників. Організація повітряних перевізників. Сегментація ринку авіаперевезень. Координація повітряних перевезень. Російський ринок повітряних перевезень. Взаємовідносини турфірм і авіакомпаній. Аеропорти. Типи літаків і безпеку польотів. Авіаквиток. Правила продажу, зберігання, обміну, продовження і повернення авіаквитка. Процедура відновлення втраченого авіаквитка. Авіакласи обслуговування і авіатарифи. Знижки та пільги. Перевезення багажу. Втрата і пошкодження багажу. Перевезення вантажів. Перевезення тварин. Реєстрація квитків і оформлення багажу. Огляд багажу, ручної поклажі та особистий огляд пасажирів. Авіасервіс для пасажирів. Чартерні рейси.

Автотранспортні перевезення туристів. Класифікація та організація перевезень. Порядок перевезення пасажирів і багажу. Права пасажирів автобусів. Автобусні квитки. Правила продажу, обміну, продовження і повернення квитка. Процедура відновлення втраченого квитка. Перевезення багажу та вантажів. Камери зберігання. Туристські автобуси та автобусні тури. Прокат автомобілів.

Залізничні перевезення туристів. Класифікація поїздів. Класи і типи вагонів. Тарифи на залізничні перевезення. Особливості придбання залізничних квитків. Перевезення ручної поклажі та багажу. Перевезення вантажів. Перевіз домашніх тварин. Права

пасажирів залізниці. Провідник вагона і його обов'язки. Відповідальність залізничних підприємств перед пасажирами. Вокзальний сервіс та надання послуг в поїздах. Залізничні туристичні маршрути. Організація залізничних туристських перевезень.

Теплоходів круїзи і подорожі. Організація теплоходних перевезень. Класифікація пасажирських суден. Квитки на пасажирські судна. Перевезення багажу. Камери зберігання. Права і обов'язки пасажирів. Організація морських круїзів. Класифікація круїзів. Типи суден, що перевозять туристів. Класи кают. Сервіс на морських і річкових суднах. Перевезення на внутрішньому водному транспорті.

Тема 6. Підприємства громадського харчування, торгівлі, комунально-побутового і сервісного обслуговування туристів

Класифікація підприємств громадського харчування. Послуги підприємств громадського харчування. Архітектура і інтер'єр підприємств громадського харчування. Підготовка до обслуговування гостей ресторану. Спеціальні форми організації харчування. Обслуговування туристів в ресторані. Послуги харчування, що надаються в номерах готелю.

Підприємства торгівлі. Єдина торговельна мережа. Класифікація торгових споруд. Комунальні та побутові об'єкти. Фінансові установи. Засоби комунікації. Фінансові установи.

Тема 7. Дозвільні (розважальні установи)

Підприємства індустрії розваг. Характеристики процесу розваги. Організація і обладнання дискотек.

Тема 8. Об'єкти пізнавального значення

Інфраструктура музеїв. Класифікація музеїв. Профіль музеїв. Інфраструктура виставок. Інфраструктура парків і садів. Інфраструктура театрів, клубів. Рекреаційні райони та об'єкти. ООПТ.

Тема 9. Лікувально-профілактичні заклади, що обслуговують туристів

Мережа лікувально-профілактичних установ. Організація медичного страхування туристів. Інфраструктура курортів.

5.2. Тематика семінарських занять.

Тема 1. Поняття і характеристика туристської інфраструктури

Тема 2. Туристські організації (туроператори і турагенти)

Тема 3. Організації, що надають організаційні послуги

Тема 4. Засоби розміщення туристів

Тема 5. Транспортна інфраструктура

Тема 6. Підприємства громадського харчування, торгівлі, комунально-побутового і сервісного обслуговування туристів

Тема 7. Дозвільні (розважальні установи)

Тема 8. Об'єкти пізнавального значення

Тема 9. Лікувально-профілактичні заклади, що обслуговують туристів

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студента (далі – СРС) як невід'ємна складова освітнього процесу у вищому навчальному закладі є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Кожен вид самостійної роботи фіксується в академічному журналі окремою графою. Результативність виконання конкретних завдань для СРС оцінюється в балах від «0» до «5» і фіксується в академічному журналі. СРС може містити крім обов'язкової складової,

ще й вибірково. Обов'язкова складова СРС передбачає опанування програмного матеріалу дисципліни. Вибіркова складова передбачає виконання завдань, які студент вибирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Інфраструктура туризму» становить 72 год. для студентів денної форми навчання та 108 годин для студентів заочної форми навчання.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни «Інфраструктура туризму»:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- підготовка до семінарських занять;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання;
- пошукова робота за допомогою електронних джерел;
- виконання тестових завдань;
- підготовка до проведення поміжного (модульного) контролю та заліку.

Розподіл годин на виконання СРС

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	7	3
2.	Підготовка до семінарських занять	24	6
3.	Підготовка до модульного (проміжного) контролю	4	4
4.	Опрацювання тем, винесених на самостійну підготовку, в тому числі конспектування за заданим планом	18	70
5.	Виконання тестових завдань	9	10
6.	Підготовка рефератів	10	10
7.	Робота з інтернет-ресурсами		5

Завдання для самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	1. Ринок туристичних послуг та його територіальна організація. 2. Поняття, чинники формування та види ринку туристичних послуг. 3. Попит і пропозиція на туристичному ринку. 4. Умови та можливості виходу на туристичний ринок. 5. Сутність ринку туристичних послуг та особливості його становлення і функціонування, класифікація основних видів туристичного ринку, аспекти його державного регулювання.	8 (10)	Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань
2.	1. Сутність та основні задачі інфраструктури туристичного ринку, компоненти інфраструктури. 2. Цілі розвитку інфраструктури, аналіз середовища функціонування, зовнішнє середовище, безпосереднє середовище, внутрішнє середовище, економічна сфера, правова сфера, політична сфера, соціальна	8 (12)	Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань

	сфера, технологічна сфера, географічна сфера. 3. Принципи та підходи до формування інфраструктури. 4. Закриті та відкриті системи інфраструктурного комплексу. 5. Поняття зовнішнього середовища, фактори впливу, та їх взаємозв'язок.		
3.	1. Компоненти загальної інфраструктури туристичного ринку: транспортні комунікації; комунальні служби й інженерні комунікації; інформаційні комунікації; заклади соціальної сфери; громадські організації; обслуговуюча інфраструктура підприємницької діяльності; заклади побутового обслуговування; заклади ресторанного господарства та торгівлі, а також засоби місцевого транспорту. 2. Аналіз впливу елементів загальної інфраструктури на розвиток туристичного ринку. 3. Особливості взаємодії компонентів загальної інфраструктури з агентами туристичного ринку.	8 (10)	Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань
4.	1. Структурний аналіз закладів та ресурсів, що обслуговують суб'єкти туристичної діяльності: туристичні оператори, туристичні агентства, екскурсійні бюро; колективні й індивідуальні засоби розміщення; національні парки; заклади дозвілля, спорту та розваг; засоби транспорту. 2. Аналіз впливу елементів спеціальної інфраструктури на розвиток туристичного ринку. 3. Особливості взаємодії компонентів спеціальної інфраструктури з агентами туристичного ринку.	8 (12)	Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань
5.	1. Основні види і форми інформації, яка використовується для моніторингу ринку туристичних послуг. 2. Види джерел інформації. 3. Переваги і недоліки первинної і вторинної інформації. 4. Внутрішня і зовнішня інформація. 5. Кількісна і якісна інформація. 5. Українські джерела інформації в туристичній сфері. Тести	10 (12)	Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань

6.	<p>1. Сутність та завдання оцінки інфраструктури туристичного ринку.</p> <p>2. Основні етапи оцінки стану інфраструктури туристичного ринку.</p> <p>3. Основні критерії обсягу та характеру інформації для здійснення оцінки стану інфраструктури туристичного ринку.</p> <p>Тести</p>	8 (12)	Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань
7.	<p>1. Функції інфраструктури туристичного ринку</p> <p>2. Групування елементів інфраструктури туристичного ринку за ознаками та функціями</p> <p>3. Світовий досвід розвитку інфраструктури ринку туристичних послуг</p> <p>4. Взаємозв'язок інфраструктури туризму та ринку туристичних послуг</p> <p>5. Аналіз стану розвитку загальної інфраструктури туристичного ринку (на прикладі конкретного регіону)</p> <p>6. Транспортне забезпечення ринку туристичних послуг: стан та проблеми розвитку в Україні</p>	6 (12)	Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань
8.	<p>1. Аналіз стану розвитку спеціальної інфраструктури туристичного ринку (на прикладі конкретного регіону)</p> <p>2. Стан та перспективи розвитку сфери розваг як елементу інфраструктури туристичного ринку</p> <p>3. Вплив готельно-ресторанного комплексу на розвиток туристичного ринку регіону</p> <p>4. Види інформаційних послуг в туристичній сфері</p> <p>5. Методи та підходи оцінки стану інфраструктури туристичного ринку</p>	6 (12)	Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань
9.	<p>1. Сутність торгово-посередницької діяльності в структурі туристичного ринку</p> <p>2. Маркетингова концепція розвитку суб'єктів інфраструктури ринку туристичних послуг.</p> <p>3. Сучасні проблеми розвитку інфраструктури</p>	6 (12)	Конспект, усне опитування, виконання тестових завдань

	<p>ринку туристичних послуг та шлях їх вирішення.</p> <p>4. Регіональна концепція розвитку інфраструктури туристичного ринку</p> <p>5. Організаційні форми рекламної діяльності на ринку туристичних послуг</p> <p>6. Значення контролюючих функцій інфраструктури туристичного ринку</p> <p>7. Роль держави в контролі діяльності елементів інфраструктури туристичного ринку</p> <p>8. Роль туристичних операторів в розвитку ринку туристичних послуг</p>		
10.	Проміжний модульний контроль	4 (4)	

Тематика індивідуальних (групових) завдань Теми рефератів

1. Туристська інфраструктура.
2. Договірні відносини між туристськими організаціями.
3. Готельна індустрія.
4. Класифікація готелів.
5. Чартерні рейси.
6. Підприємства індустрії розваг.
7. Інфраструктура музеїв.
8. Інфраструктура курортів.
9. Транспортне забезпечення ринку туристичних послуг: стан та проблеми розвитку в Україні
10. Принципи та підходи до формування інфраструктури.
11. Умови та можливості виходу на туристичний ринок.
12. Основні етапи оцінки стану інфраструктури туристичного ринку.
13. Функції інфраструктури туристичного ринку
14. Сучасні проблеми розвитку інфраструктури ринку туристичних послуг та шлях їх вирішення.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю: семінарські заняття, індивідуальні завдання*
- 6.2. *Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота*
- 6.3. *Форми підсумкового контролю: залік*

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: відповіді на питання (усні та письмові), доповіді; тести; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; виступи на наукових заходах тощо.

Тести:

1. Інфраструктура ринку туристичних послуг включає в себе наступні елементи:
  - а) товарні біржі, фондові біржі, біржі праці;
  - б) транспортне забезпечення, сфера розміщення, заклади харчування
  - в) ринок позикового капіталу, ринок інформаційних послуг;
  - г) роздрібна та оптова торгівля
2. Систематизована і цілеспрямована діяльність підприємства сфери туризму, пов'язана із наданням туристичних послуг і туристичного продукту іноземним туристам

на території своєї країни і наданням туристичних послуг туристичного продукту за кордоном, — це туризм:

- а) в'їзний;
- б) виїзний;
- в) міжнародний;
- г) внутрішній.

3. Тимчасовий виїзд громадян конкретної країни з постійного місцепроживання в межах національних кордонів тієї самої країни для відпочинку, задоволення пізнавальних інтересів, занять спортом і в інших туристичних цілях — це туризм:

- а) в'їзний;
- б) виїзний;
- в) міжнародний;
- г) внутрішній.

4. Навчання в бізнес-турі, переговори з іноземними фірмами в діловому турі належать до:

- а) провідної послуги туризму;
- б) додаткових послуг туризму;
- в) загальних послуг туризму;
- г) послуг за вимогою.

5. Складний, багатоступінчатий процес, що вимагає комплексного, системного аналізу і здійснюється при виконанні низки умов (проведення маркетингового дослідження ринку для визначення потенційного споживчого попиту на різні види туристичного продукту; визначення видів, форм, елементів туристичного продукту) — це:

- а) розробка туристичного продукту;
- б) просування туристичного продукту;
- в) дослідження туристичного продукту.

6. Процес розробки і реалізації туристичного продукту споживачеві повинен включати:

- а) два етапи;
- б) три етапи;
- в) чотири етапи.

7. Початкова функція туристичної фірми, яка повинна забезпечити створення привабливого і конкурентоспроможного туристичного продукту для його подальшої реалізації на ринку, — це:

- а) планування турів;
- б) реалізація турів;
- в) розробка турів;
- г) дослідження етапів просування турів.

8. Завдання пошуку відповідного партнера (контрагента) постає перед туристичною фірмою, коли вона виходить на:

- а) міжнародний ринок;
- б) національний ринок;
- в) роботу в новому регіоні своєї країни.

9. Укладення франчайзингової угоди з незалежним турагенством належить до дій:

- а) туроператора;
- б) турагенства;

в) великих туристичних фірм.

10. Скільки є умовних агентських мереж туроператора:

а) одна;

б) дві;

в) три;

г) чотири?

Питання для самоопрацювання:

1. Туристська індустрія. Туристська інфраструктура.:
2. Нормативно-правова база туристичної індустрії.
3. Об'єкти туристичної інфраструктури.
4. Туристичні ресурси. Види туристських ресурсів. Об'єкти туристського показу.
5. Об'єкти духовної потреби туристів.
6. Оздоровчі об'єкти.
7. Туроператор. Турагент.
8. Критерії вибору турагентами туроператорів.
9. Організація транспортних переміщень туристів
10. Залізничні туристичні перевезення
11. Туристичні потяги і їх характеристика
12. Туристичні тарифи на залізничні перевезення
13. Особливості придбання залізничних квитків
14. Характеристика вокзального сервісу
15. Типи і класи залізничних вагонів
16. Надання послуг в поїздах
17. Права пасажирів поїзда і відповідальність пасажирів поїзда
18. Туристичні автобуси, їх оснащення
19. Автобусні тури, особливості організації та проведення автобусних турів
20. Правила виїзду за кордон на автомобілі

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та критерії оцінювання знань студентів.

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» – для семестрових екзаменів, курсових робіт (проектів) і виробничих практик; «зараховано», «не зараховано» – для заліків і навчальних практик). Шкала переведення балів подана в таблиці 1.

Таблиця 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	залік
90-100	зараховано
89-70	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний та проміжний контроль.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням рекомендується застосовувати наступні рівні навчальних досягнень студентів (табл. 2):

Таблиця 2.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
Достатній	89...70	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	69...51	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдань
Незадовільний	50...26	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допущено суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Неприйнятний	25...1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять.

Досягнення студентів на семінарських заняттях, а також виконані ними індивідуальної та самостійної роботи оцінюються за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання наводяться у таблиці 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Після завершення вивчення дисципліни викладач виводить середньозважений бал, що переводиться у 100-бальну шкалу (див. таблицю 4.) з відповідним ваговим коефіцієнтом.

**Таблиця переведення середньозваженого балу
за 100-бальною шкалою**

<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>
100	4,97–5,00	80	4,10–4,14	60	3,10–3,14	40	2,25–2,29	20	1,15–1,20
99	4,94–4,96	79	4,05–4,09	59	3,05–3,09	39	2,20–2,24	19	1,09–1,14
98	4,91–4,93	78	4,00–4,04	58	3,00–3,04	38	2,15–2,19	18	1,03–1,08
97	4,87–4,90	77	3,95–3,99	57	2,96–2,99	37	2,10–2,14	17	0,97–1,02
96	4,84–4,86	76	3,90–3,94	56	2,93–2,95	36	2,05–2,09	16	0,91–0,96
95	4,80–4,83	75	3,85–3,89	55	2,90–2,92	35	2,00–2,04	15	0,85–0,90
94	4,76–4,79	74	3,80–3,84	54	2,87–2,89	34	1,95–1,99	14	0,79–0,84
93	4,72–4,75	73	3,75–3,79	53	2,84–2,86	33	1,90–1,94	13	0,73–0,78
92	4,68–4,71	72	3,70–3,74	52	2,81–2,83	32	1,85–1,89	12	0,67–0,72
91	4,64–4,67	71	3,65–3,70	51	2,78–2,80	31	1,80–1,84	11	0,61–0,66
90	4,60–4,63	70	3,60–3,64	50	2,75–2,77	30	1,75–1,79	10	0,55–0,60
89	4,55–4,59	69	3,55–3,59	49	2,70–2,74	29	1,69–1,74	9	0,49–0,54
88	4,50–4,54	68	3,50–3,54	48	2,65–2,69	28	1,63–1,68	8	0,43–0,48
87	4,45–4,49	67	3,45–3,49	47	2,60–2,64	27	1,57–1,62	7	0,37–0,42
86	4,40–4,44	66	3,40–3,44	46	2,55–2,59	26	1,51–1,56	6	0,31–0,36
85	4,35–4,39	65	3,35–3,39	45	2,50–2,54	25	1,45–1,50	5	0,25–0,30
84	4,30–4,34	64	3,30–3,34	44	2,45–2,49	24	1,39–1,44	4	0,19–0,24
83	4,25–4,29	63	3,25–3,29	43	2,40–2,44	23	1,33–1,38	3	0,13–0,18
82	4,20–4,24	62	3,20–3,24	42	2,35–2,39	22	1,27–1,32	2	0,07–0,12
81	4,15–4,19	61	3,15–3,19	41	2,30–2,34	21	1,21–1,26	1	0,01–0,06

Підрахунки середньозваженого балу здійснюють з точністю до другого знака після коми. За таблицю 4 визначають кількість балів за 100-бальною шкалою, яку множать на ваговий коефіцієнт – 0,7 і отримують кількість балів за поточний контроль. Кількість балів за поточний контроль округлюють до цілих.

Кількість балів, отриманих студентом за поточний контроль, виставляється викладачем у відповідній графі академічного журналу до проведення проміжного контролю.

8.3. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30» – для дисциплін, викладання яких завершується заліком.

Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою (табл. 4.) та множиться на коефіцієнт 0,3.

8.4. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю.

Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні рівня опанування студентами навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ними певних видів робіт, зазначених у робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінка за семестр з дисципліни, з якої передбачений залік, виставляється після закінчення її вивчення (до початку екзаменаційної сесії) за результатами поточного (ваговий коефіцієнт – 0,7) та проміжного (ваговий коефіцієнт – 0,3) контролю. При цьому обов'язкової присутності здобувачів вищої освіти під час заліку не передбачено.

Залік отримує здобувач вищої освіти, який виконав всі види роботи, визначені в робочій програмі навчальної дисципліни й має достатню кількість балів за поточний контроль (не менше 35 балів) та проміжний контроль (не менше 16 балів).

**9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ,
ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА**
Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Організація туризму: Підручник. І.М. Писаревський, С.О. Погасій, І.Б. Андренко, М.М. Покоłodна, І.В. Сегеда; за ред. Писаревського І.М. Харків: ХНАМГ, 2014. 541 с.
2. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2017. 424 с.
3. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). К.: Альтерпрес, 2015. 436 с.
4. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку: Монографія./ За заг. ред. проф. В.Г. Герасименка. Одеса : Астропринт, 2017. 335 с.
5. Дмитриев М.Н., Забаева М.Н., Малыгина Е.Н. Экономика туристского рынка: учебник. М.: Юнити-Дана, 2017. 312 с.
6. Максименко С.В. Туристская деятельность: международно-правовые аспекты. Одесса: Латстар, 2016. 168 с

Додаткові

7. Лайко М.Ю., Штырно Д.А. Мировая индустрия гостеприимства: Учебное пособие. М.: Издательство Российской экономической академии им. Г.В. Плеханова, 2015. 229 с.
8. Сьюзен Бриггс. Маркетинг в туризме. К.: Знання-Прес, 2016. 358 с.
9. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2015. 344 с.